

Slika 1: Udeleženci medoddelčnega geografskega seminarja v Pazinu (foto: Andrej Černe).

DOBITNIKI MELIKOVIH PRIZNANJ V LETU 2002 Milan Natek

Ob petinsedemdesetletnici Geografskega društva Slovenije oziroma njegove naslednice Zveze geografskih društev Slovenije so bila prvič, na osnovi sprejete Priloge o priznanjih ZGDS, podeljena tudi Melikova priznanja. Namenjena so predvsem raziskovalcem, ki so s svojimi znanstvenimi izsledki, z izvirnimi in novimi metodološkimi pristopi obogatili vedenje o slovenskih pokrajinah, razvili in utrdili nove smeri geografskih preučevanj ter prispevali k prodoru in prenosu temeljnih geografskih spoznanj in zakonitosti na najrazličnejša aplikativna področja prostorskih in družbenih ved.

Prof. dr. **Lojze Gosar** (roj. 1932) se je po diplomii iz geografije (1955) zaposlil na hidrološkem oddelku Hidrometeorološkega zavoda Slovenije, kjer je opravljal tudi strokovni izpit za hidrologa (1959). Leta 1962 se je zaposlil na Urbanističnem inštitutu Slovenije, kjer je bil med letoma 1992 in 1994, ko se je upokojil, tudi njegov direktor. Leta 1976 je doktoriral s področja agrarne geografije in demografije (»Vpliv gibanja kmečke delovne sile na oblikovanje agrarnega prostora«). Leta 1989 je bil na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani habilitiran za izrednega profesorja za področje geografije prebivalstva in regionalno planiranje; sluhateljcem interdisciplinarnega podiplomskega študija prostorskega in urbanističnega planiranja predava predmet »demografija v regionalnem in prostorskem planiranju«.

Znanstvenoraziskovalno delo dr. Lojzeta Gosarja sega na različna področja, ki so kakorkoli povezana z urbanistično-prostorskim načrtovanjem. Poglobljeno se je lotil metod izdelave projekcij prebivalstva in delovne sile pa geografske členitve socialno-posesne sestave kmetij, ocene potreb delovne sile v kmetijstvu, analize dostopnosti (izohrone) z javnim potniškim prometom itd. Gosarjevo znanstveno in raziskovalno ter aplikativno delo odlikujejo široka in poglobljena strokovna razgledanost, poznavanje geografskih značilnosti, procesov in problemov ter kar se da celosten geografski pristop pri reševanju aktualne prostorske problematike. S svojim raznovrstnim delom je obogatil slovensko geografsko vedo, obenem pa je vnašal nove poglede na pokrajinski razvoj in utrjeval aplikativno veljavnost in vrednost sodobnih geografskih spoznanj. V geografiji slovenskega podeželja pa se je uveljavil oziroma utrdil tudi njegov (Gosarjev) indeks zemljiške razdrobljenosti.

Prof. dr. **Franc Lovrenčak** (roj. 1940) je diplomiral iz geografije na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani 1964. leta, kjer je leta 1975 doktoriral na podlagi disertacije »Zgornja gozdna meja v Kamniških Alpah v geografski luči«. Leta 1966 se je zaposlil na Oddelku za geografijo FF v Ljubljani, kjer je od leta 1999 redni profesor za fizično in regionalno geografijo. Strokovno se je izpopolnjeval na univerzi v Nancyju, Bratislavi, Pragi in na Dunaju. Med letoma 1985 in 1995 je bil tudi zunanji sodelavec Oddelka za geografijo Pedagoške akademije oziroma fakultete Univerze v Mariboru.

Prof. dr. Franc Lovrenčak je začetnik in utemeljitelj pedogeografije in fitogeografije pri nas in ju je raz-

vil do stopnje mednarodne primerljivosti. V njegovi znanstveni bibliografiji so v ospredju metodološka vprašanja pedogeografije in vegetacijske geografije kakor tudi številna vzorčna raziskovanja, ki so razširila in poglobila ter na novo osvetlila ter ovrednotila geografske vidike naravnega okolja slovenskih pokrajin. Z njegovimi raziskavami je dobila slovenska geografija nove vzpodbude za proučevanja vloge in pomena človeka in njegovih vsakokratnih dejavnosti pri spreminjanju geografskega okolja in njegove gospodarske in socialne funkcije. V številnih študijah in razpravah je podrobno in poglobljeno razkril, osvetlil in utemeljil pedogenezo in talne tipe na naših poplavnih območjih. Strnjen in sintetičen pregled pedogeografskih procesov in njihovih pokrajinskih značilnosti ter rastlinstva na Slovenskem je objavil v monografiji »Geografija Slovenije« (Ljubljana 1998, str. 173–204). Poleg tega je dlje časa prizadevno in uspešno vodil in sodeloval pri nastajanju in sklepnem oblikovanju slovenske geografske terminologije. Prof. dr. Franc Lovrenčak je eden izmed redkih učiteljev geografije, ki je za »svoje predmete« pripravil in izdal ustrezne univerzitetne učbenike.

Prof. dr. **Anton Sore** (roj. 1925) je diplomiral iz geografije kot glavnega predmeta na Prirodoslovno-matematični fakulteti ljubljanske univerze leta 1951. Zaposlil se je na celjskem učiteljsišču, ki mu je ostal zvest vse do upokojitve leta 1990. Leta 1954 je opravil profesorski (strokovni) izpit in leta 1965 je na osnovi predložene disertacije »Agrarna geografija Zgornjega Sotelskega« doktoriral na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Leta 1984 je bil izvoljen za izrednega profesorja na Pedagoški akademiji v Mariboru. V obdobju 1974–1986 je predaval na celjskem dislociranem oddelku mariborske PA izbrana poglavja iz predmeta Spoznavanje družbe – geografija.

Poleg rednih šolskih in drugih pedagoških obveznosti, ki jih je vseskozi odgovorno opravljal, je prof. Anton Sore še vedno našel čas in dovolj delovnih moči za svoje strokovno izpopolnjevanje in znanstvenoraziskovalno delo. Sodi med tisto prvo povojno generacijo razumnikov, ki je odločilno prispevala k razvoju in uveljavitvi sodobne geografije v Sloveniji na različnih področjih. Soretova znanstvena preučevanja segajo na različna področja geografije in so v glavnem osredotočena na Posavje in Posotelje. Z vso potrebno znanstveno natančnostjo in doslednostjo je sledil korenitim pokrajinskim spremembam v Šaleški dolini, geografskim vzrokom in učinkom zemeljskih plazov, potresa na Kozjanskem, rudarskih ugreznin v Velenjski kotlini. Vrsto študij in razprav je namenil prebivalstvu in z njim povezanim pokrajinskim spremembam. Raziskal je oskrbo Celja s kmetijskimi pridelki, zarisal in ovrednotil je prometne in turistične tokove, počitniška naselja v Posavju, kmetijstvo v Savinjski dolini s posebnim ozirom na pridelovanje pšenice, pisal je o geografskih značilnostih strešnih kri-

tin, pokopališčih, nekdanjih sejmihtd. Soretova bibliografija obsega blizu 60 tehtnih razprav in študij, ki so objavljene v geografskih, zgodovinskih in drugih strokovnih publikacijah in zbornikih ter v dveh samostojnih knjigah. Znanstvenoraziskovalno delo dr. Antona Soreta je vsebinsko pestro in raznovrstno, na nekaterih področjih pa celo pionirsko in pomeni dragocen in izviren prispevek v temeljno zakladnico slovenske geografske misli.

STANOVSKA PRIZNANJA V LETU 2002 Milan Natek

Na rednem letnem občnem zboru Zveze geografskih društev Slovenije, ki je bil 4. aprila 2002, so bili na predlog Komisije ZGDS za priznanja in imenovanja ter Izvršilnega odbora ZGDS soglasno sprejeti in potrjeni predlogi, in sicer za naša naslednja stanovska priznanja:

Melikovo priznanje, ki je namenjeno za življenjsko delo in odmevne izsledke na področju znanstvenoraziskovalnega dela proučevanja geografskih značilnosti in posebnosti Slovenije, so prejeli: prof. dr. Lojze Gosar, prof. dr. Franc Lovrenčak in prof. dr. Anton Sore.

Priznanje **Zlata plaketa ZGDS**, ki je namenjena posamezniku za življenjsko ali večdesetletno odmevno delo na področju geografije, so dobili: Dragica Borke, Adica Jamnišek, Dušan Logar, mag. Branko Mlinar, Dragica Novak, Zvonko Rus, Raul Šiškovič, Milan Vreča in dr. Marko Žerovnik.

Poleg posameznikov dobijo Zlato plaketo ZGDS še ljubljansko geografsko društvo kot pobudnik in začetnik stanovskega povezovanja slovenskih geografov in Mariborsko geografsko društvo ob petdesetletnici ustanovitve, in sicer za vsestransko ter odmevno delo na področju povezovanja in izobraževanja geografov na območju Severovzhodne Slovenije. Enako priznanje dobi tudi Knjižnica Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, ki je s svojimi bogatimi zbirkami in aktualnimi knjižnimi novostmi vseskozi prispevala k seznanjanju geografov z usmeritvami geografske teorije in metodologije po svetu in s tem vsaj posredno vplivala na razvoj slovenske geografske misli in njenih raziskovalnih usmeritev.

Srebrno plaketo ZGDS, ki je stanovsko priznanje za več kot dvajsetletno delo v geografiji in v njenih društvenih organih, so prejeli: Igor Lipovšek, Mira Marija Sajko, Janja Turk in dr. Maja Umek.

Bronasto plaketo ZGDS, ki je društveno priznanje za več kot desetletno delo v stroki in geografskih društvih, prejmejo: mag. Valentina Brečko Grubar, mag. Jerneja Fridl, dr. Karmen Kolenc Kolnik, dr. Marko Krevs, dr. Darko Ogrin, dr. Tatjana Resnik Planinc, dr. Irena Rejec Brancelj in dr. Ana Vovk Korže.